

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

**за изменение и допълнение на Наказателно - процесуалния
кодекс**

(Обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г., изм., бр. 46 от 2007 г., изм. и доп., бр. 109 от 2007 г., изм., бр. 69 от 2008 г., изм. и доп., бр. 109 от 2008 г., изм., бр. 12 от 2009 г., изм., бр. 32 от 2009 г., изм. и доп., бр. 27 от 2009 г., доп., бр. 33 от 2009 г., изм. и доп., бр. 15 от 2010 г., бр. 32 от 2010 г., изм., бр. 101 от 2010 г., изм. и доп., бр. 13 от 2011 г.)

§ 1. В чл. 28 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) В производството по глава тридесет и трета Върховният касационен съд заседава в състав от трима съдии, а при проверка на решенията по чл. 354, ал. 2, т. 2 и ал. 5 – в състав от петима съдии.”

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 2. В чл. 327 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Допускането на исканите доказателства се решава в закрито заседание, а когато съдът намери за необходимо - в разпоредително заседание с призоваване на страните.”

2. Алинея 5 се отменя.

§ 3. В чл. 335 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Когато са налице повторно условията на ал. 2, въззивният съд не връща делото за ново разглеждане, а го решава по същество.”

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

§ 4. В чл. 354 се създава ал. 5:

„(5) Ако отмени повторно обжалваната или протестирана присъда или решение, касационната инстанция връща делото за окончателното му решаване по същество само на въззивната инстанция. При жалба или протест срещу присъдата или решението на

въззивната инстанция Върховният касационен съд решава делото, без да го връща за ново разглеждане, като има и правомощията на въззивната инстанция.”

§ 5. В чл. 381, ал. 8 думите „прилагат чл. 23 и 25” се заменят с „прилага само чл. 23”.

§ 6. В чл. 420, ал. 1 след думите „военният прокурор” се добавя „ръководителят на специализираната прокуратура” и се поставя запетая.

§ 7. В чл. 422, ал. 1 т. 5 се изменя така:

„5. са допуснати съществени нарушения по чл. 348, ал. 1, т. 1 - 3 по съдебни актове по чл. 354, ал. 2, т. 2 и ал. 5, както и по присъди, решения и определения, непроверени по касационен ред по жалба или протест на страната, в чийто интерес се предлага отмяната.”

§ 8. В чл. 423, ал. 1 изречение второ се изменя така: „Искането се уважава, освен ако осъденият след предявяване на обвинението в досъдебното производство се е укрил, поради което процедурата по чл. 254, ал. 4 не може да бъде изпълнена или след като е изпълнена, не се е явил в съдебно заседание без уважителна причина.”

МОТИВИ

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНО - ПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

I. Предлаганите изменения и допълнения в Наказателно процесуалния кодекс целят преодоляване на някои непълноти и подобряване на ефективността на наказателния процес в съгласие с принципното изискване, залегнало в чл. 22, ал. 1 НПК, за приключване на делата в разумен срок и прекратяване на порочния кръг на движение на делата както между първоинстанционната и въззивната, така и между касационната и въззивната инстанции, чието начало бе поставено с отмяната на чл. 333, ал. 3 и чл. 357, ал. 4 НПК (ДВ., бр. 50 от 2003г.). Това създаде неограничени възможности по сега действащите правила на чл. 335, чл. 354 и чл. 355 НПК за многократно въззивно и касационно обжалване на присъдите и решенията по едно и също дело. При положение, че въззивният съд е втора първа инстанция по фактите и според чл. 313 - 314 НПК има задължение, по повод на постъпилата жалба или протест, да извърши проверка на съдебния акт и в необжалваната или протестирана част, и да даде указания за отстраняване на допуснатите нарушения, т.е. разполага с необходимите правомощия, по установяване на фактите и прилагане на закона, да реши в това производство делото, многократното му връщане на първата инстанция е ненужно и създава опасност за нарушение на чл. 22, ал. 1 НПК.

При сега действащата нормативна уредба и на касационното производство, за неопределено време е отложено приключването на наказателния процес с влязъл в сила съдебен акт. Такива случаи не са изолирано явление, поради многократното - три, четири и повече пъти, разглеждане на делото пред ВКС, по касационни жалба или протест, в зависимост от изхода пред въззивната инстанция. Само през 2010 г. по 86 бр. дела касационните състави са постановили второ до четвърто отменително решение по обжалваните и протестирани актове на въззивния съд. Това са делата, по които състав на въззивната инстанция, след като е мотивирал становище за несъставомерност на деянието или недоказаност на обвинението по отношение авторството на престъплението, неговото становище се е възприемало от всеки следващ въззивен състав, въпреки нееднократната отмяна на въззивния

съдебен акт и връщане на делото за отстраняване на допуснатите нарушения на процесуалните правила, свързани с неправилна оценка на доказателствения материал или неправилно прилагане на закона. Такова е положението и когато делото се връща за увеличаване на наказанието, най-често за отмяната на условното осъждане по чл. 66 НК. В тези случаи във ВКС, поради изчерпване участието на всички съдии от касационните състави, няма да може да се образува състав, който да разгледа поредната жалба или протест срещу въззивната присъда или решение. От друга страна, ограничението за ВКС да се произнася по установените от предходните инстанции фактически положения или да променя направените фактически изводи, пречатства възможността той да постанови краен съдебен акт в случаите на необоснованост, довела и до неправилно прилагане на закона. Затова на ВКС, според нас, трябва да се даде възможност самостоятелно да извършва оценката на фактите, при която е възможно да направи и нови фактически изводи, каквото правомощие касационната инстанция понастоящем няма. В тези случаи ВКС ще може за първи път да произнесе осъдителна присъда по обвинението, за което подсъдимият е бил оправдан, или да оправдае осъденият подсъдим, без възможност за последващо обжалване на постановения съдебен акт. Това разрешение не е в противоречие, а в съгласие с чл. 2, ал. 2 от Седмия протокол към ЕКЗПЧОС, визиращ изключенията от правото на обжалване, едното от които отразява възможността и най-висшият съд в държавата да се произнесе за първи път и по фактите и по правото, без да е възможно обжалване на акта му пред друг, по-висш съд.

В тази връзка, за да се преодолеят посочените непълноти, но не и за сметка на ограничаване правото на защита, предлагаме да се възстанови и правомощието на въззивната инстанция, при повторна отмяна на присъдата или решението, вместо да връща делото за ново разглеждане, да го решава по същество, каквато възможност нормативно бе уредена с чл. 333, ал. 3 НПК (ДВ, бр. 21 от 1998г., отм. ДВ, бр. 50 от 2003г.), а по отношение на касационното производство следва да се възстанови текста на чл. 357, ал. 4 НПК (ред. ДВ, бр. 21 от 1998г., отм. ДВ, бр. 50 от 2003г.).

Посочените изменения са съобразени с правото на защита, защото предлагаме промени в разпоредбите на чл. 28 (новата ал. 4) и чл. 422, ал. 1 (изменението на т. 5) относно предмета и основанията за възобновяване, с които се дава право на осъдения да поиска възобновяване пред петчленен състав на ВКС, което гарантира в пълен обем защитата му срещу постановения при условията на чл. 354, ал. 4 НПК съдебен акт, когато са засегнати негови права и законни интереси

в процеса. В тази връзка следва да се посочи, че по делото Параскева Тодорова срещу България (**Молба № 20494/04**) Европейският съд по правата на човека (ЕСПЧ) в Страсбург е имал възможност да изрази становище, че институтът на възобновяване на наказателното производство по Глава 33 от НПК е достатъчно ефективно средство за защита на осъдените лица, което им гарантира отстраняването на допуснати нарушения в това производство.

С решението Пенев срещу България (**№ 20494/04**) Европейският съд по правата на човека (ЕСПЧ) в Страсбург е оспорил компетентността на ВКС, предоставена му с чл. 354, ал. 2, т. 2 НПК да измени обжалвания съдебен акт по отношение на възприетата квалификация, като премине към по-леко наказуем състав. Съдът е приел, че е допуснато нарушение на член 6 §3 (а) и (б) във вр. с §1 от Конвенцията, щом като изменението на обвинението, макар и само по приложимия закон и по по-леко наказуем състав, се извършва едва с касационното решение, защото по този начин подсъдимият се лишава от правото да проведе защитата си срещу това изменение, свързано с преквалификация на деянието.

При така изразеното становище на Европейския съд по правата на човека и, за да не се допуснат и други подобни случаи на осъдителни решения против България, предлагаме да се запази правомощието на касационната инстанция по чл. 354, ал. 2, т. 2 НПК, но постановеният съдебен акт да подлежи на проверка в производството по възобновяване от петчленен състав, като осъденият разполага с правомощието да направи искане за възобновяване на наказателното дело. По този начин, както посочихме по-горе, се гарантира в пълен обем правото на защита на осъдения и в случаите на изменение на обвинението по чл. 354, ал. 2, т. 2 НПК. Това е така и защото производството по възобновяване, глава тридесет и трета – НПК, се различава от касационното производство единствено и само по отношение на срока, в които може да се направи искането – шестмесечен, и привеждане в изпълнение на влезлия в сила съдебен акт, без да се изчака резултата от произнасянето по искането. В последния случай осъденият разполага и с другото правомощие по чл. 420, ал. 3 НПК да направи искане за спиране на изпълнението на съдебния акт, докато съдът се произнесе по основното искане, за възобновяване на наказателното дело.

Затова считаме, че така предложените изменения в НПК в частта за въззивното, касационното производство и възобновяването на наказателните дела ще доведат до ускоряване на наказателния процес и приключване на делата при условия, гарантиращи освен правата на страните, включително правото на защита на осъдения, разкриване на

обективната истина и правилното прилагане на закона. Предложените изменения кореспондират и с възприетия с НПК модел на смесеното касационно–апелативно производство, възприето от повечето европейски държави с тенденция да се увеличават решаващите правомощия на касационните съдилища.

II. С измененията на НПК от 1998 г. се въведе въззивното производство с основна задача да осигури точното и еднакво прилагане на закона от първоинстанционните съдилища. Понеже в това производство съдът, освен контролни, има и правомощията на решаваща инстанция, съгласно чл. 315 НПК, но може да приеме за установени и други фактически положения, поради което са допустими всички доказателства, които могат да се съберат по предвидения в НПК ред. По въпросът за допустимостта и основателността на доказателствените искания, направени с въззивната жалба или протест, съдът се произнасяше в разпоредително заседание. Уредбата на разпоредителното заседание с чл. 326 НПК (отм., ДВ, бр. 86 от 2005г.) не създаде затруднения при неговото прилагане в съдебната практика.

Еднаквото прилагане на правилата за провеждане на разпоредителното заседание просъществува до приемането на новия НПК, когато с чл. 327, ал. 1 НПК материята в частта относно разпоредителното заседание бе частично преуредена, така че съдът по допустимостта на доказателствата и по останалите въпроси по чл. 327, ал. 1-5 НПК да заседава в закрито заседание.

До приемане на новата разпоредба съдилищата винаги провеждаха разпоредителното заседание като закрито заседание. Проблем и разнобой в съдебната практика, включително и на ниво касационни състави, предизвика въведеното изискване закритото заседание да се провежда от състава на съда, който ще разгледа делото. Неспазването на така формулираното правило се възприема като абсолютно процесуално нарушение, свързано с отменителното основание по чл. 348, ал. 3, т. 3 НПК, че присъдата или решението са постановени от незаконен състав. Несъобразяването с изискването за неизменност на съдебния състав винаги и само на това основание, води до отмяна на съдебните актове. Резултат, който е изключително неприемлив по отношение спазването на останалите основни начала на процеса, включително правото на защита и изискването за справедлив процес, който да протече в разумен срок. При положение, че с отменената норма на чл. 326 и сега действащият текст на чл. 327 НПК се уреждат едни и същи процесуални въпроси – тези, свързани с подготовката на съдебното заседание и произнасяне по доказателствените искания, по които има изградена трайна и

безпротиворечива съдебна практика, е крайно наложително да отпадне изискването съставът, който ще разгледа делото в съдебно заседание да бъде същият съдебен състав, който се е произнесъл по въпросите по чл. 327, ал. 1 - 5 НПК в закрито заседание. Спазването на посоченото изискване е на практика и неизпълнимо, тъй като окръжните и апелативни съдилища не разполагат с щат, който да позволи формирането на съдебни състави по начин, предписан от закона. Нещо повече, по редица дела съдилищата са принудени да командирова съдии от долните инстанции за участие във въззивните състави.

Процесуалните характеристики по отношение на цел, уредба и предназначение на разпоредителното заседание по чл. 326 (отм.) и закритото заседание по сега действащия чл.327 НПК не дават основание да се възприеме волята на законодателя за неизменност на състава.

Непосредствеността, прогласена с чл. 18 НПК, като един от основните принципи на наказателния процес се изразява в това, че съдът, разследващите органи и прокурорът основават решенията си върху доказателствени материали, които са събрали и проверили лично. За да гарантира спазването на този принцип, законодателят е въвел с чл. 258 НПК изискването за неизменност на съдебния състав от започването до завършването на съдебното заседание. Същинската част на съдебното заседание се заема от съдебното следствие, когато се извършва събиране и проверка, а при постановяване на присъдата или решението и съответната оценка на доказателствения материал. Когато съдебният състав, провел съдебното следствие е постановил и съдебния акт, с който се е произнесъл по въпросите на вината и отговорността на подсъдимия, не е налице процесуално нарушение от категорията на абсолютните, което да налага отмяна на обжалвания съдебен акт, поради допуснато нарушение на чл. 258, вр. чл. 18 НПК. Закритото заседание по чл. 327 НПК, респ. разпоредителното заседание по чл. 326 НПК (отм.), представляват подготвителни заседания, в които съдът се произнася по направените доказателствени искания и по други въпроси, предхождащи съдебното заседание по чл. 258, ал.1 НПК и имат за цел да осигурят провеждането на съдебното следствие по начин, който гарантира обективно, всестранно и пълно изясняване на обстоятелствата по чл. 102 НПК, спазване на процесуалните права и задължения на страните, при съблюдаване на изискването за процесуална дисциплина и разумен срок за извършване на процесуалните действия в хода на процеса.

Закритото заседание се провежда без участието на останалите участници в процеса, при него не се извършват действия по събиране и

проверка на доказателствени материали. Нещо повече, въпреки наложените ограничения с чл. 327, ал. 3 - 5 НПК по отношение на видовете доказателствени материали, сроковете, в които се правят исканията и се представят доказателствата, процесуалните права не се преклудират. Друго разрешение не може и да има след като всички процесуални действия в хода на съдебното следствие са подчинени на основното изискване по чл. 13, ал. 1 НПК за разкриване на обективната истина по отношение предмета на доказване по конкретното дело. Затова въпросите за относимостта на доказателствените искания, на полето на допустимост и основателност, винаги могат да се пререшават в хода на съдебното следствие, независимо от това какво е било становището на състава, държал определението в производството по чл. 327 НПК. Съдебният състав, при събиране и проверка на доказателствения материал, никога не е бил обвързван от становището на състава, държал определението по доказателствените искания в заседанието по чл. 327, ал. 1 НПК. Следователно, съдът може да не уважи доказателствени искания, допуснати от състава в разпоредително заседание или да уважи искания, които предходният състав е отхвърлил. Затова различните разрешения на двата състава по доказателствените искания, на този в закрито заседание и провелия съдебното следствие, в никакъв случай не правят вторият състав незаконен по смисъла на чл. 258 ал. 1, вр. чл. 18 НПК. В тази връзка следва да се отбележи, че възможните различия в становищата на двата съдебни състава по направените искания могат да обосноват процесуални нарушения, свързани с основанията по чл. 348, ал. 1, т. 1 и 2 НПК, но никога с основанията по т. 3 - незаконен състав. Нещо повече, въведеното с чл. 327, ал. 1 НПК изискване за **„същия съдебен състав”** не е съобразено законодателно с изискването правилото за неизменност на състава да действа единствено и само при провеждане на същинската част от съдебното заседание, а именно съдебното следствие, по арг. от чл. 258, вр. чл. 18 НПК. Затова считаме, че предложеното изменение на чл. 327, ал. 1 НПК в частта относно отпадане на изискването за „същия състав, който ще разгледа делото”, ще позволи безпротиворечиво и еднакво приложение на процесуалното правило в бъдещата дейност на съдилищата.

По тълкувателен път проблемът не може да бъде разрешен предвид императивното изискване постановен с чл. 327, ал. 1 НПК, един и същ съдебен състав, т.е. неизменност на състава, да разгледа делото и да проведе закритото заседание.

С предлаганото изменение в частта, относно провеждане на разпоредително заседание с участието на страните се предоставя

възможност на съдът на етапа подготвителни действия, преди същинското съдебно следствие, да реши всички въпроси с доказателствен характер, включително уточняване на доказателствената съвкупност, която ще ползват страните, респ. изключване още на този етап на материали вложени в делото, но неотнормими към предмета на доказване, каквито примерно са ВДС, придобити чрез СРС, писмени доказателствени средства или вписани свидетели, които не установяват обстоятелства, относими към главния факт предмет на доказване по делото. В това заседание всяка от страните би могла да изрази становище и по допустимостта на направените с жалбата или протеста доказателствени искания, както и по други въпроси, свързани с подготовката на делото за съдебното заседание. Следователно, провеждането на разпоредителното заседание в значителна степен ще ускори съдебното следствие и улесни участниците при неговото провеждане, което в крайна сметка ще способства за приключване на делото в разумен срок.

С оглед на гореизложеното предлагаме отмяната и на чл. 327, ал. 5 НПК. В тази част процесуалната норма има декларативен характер, защото е ноторно известно, че ако страните разполагат с писмени или веществени доказателствени материали, които са необходими във връзка с правилното установяване на обстоятелствата, включени в предмета на доказване по конкретното дело, може да ги представят или да направят доказателствено искане и след даване ход на делото. В това отношение принципът за разкриване на обективната истина по чл. 13, ал. 1 НПК и задължението на съда по чл. 107, ал. 2 НПК, по свой почин или по искане на страните да събира доказателства, както и императивното разпореждане на чл. 107, ал. 4 НПК, според което съдът не може да откаже събиране на доказателства само, защото искането не е направено в срок, изключват наложеното с чл. 327, ал. 5 НПК процесуално ограничение по отношение на сроковете, в които могат да се представят доказателства. Съдебната практика показва, че на полето на доказателствените искания, проблемите са били по-скоро свързани с искания за доказателства, които са неотнормими към предмета по чл. 102 НПК, но допускани от съда.

Все във връзка с посочените цели на законопроекта предлагаме изменение и в института на споразумението. Този институт е замислен като вид диференцирано производство за ускорено приключване на наказателния процес по конкретното дело претърпя редица изменения, подчинени на идеята за усъвършенстването му и отстраняване на недостатъците установени при неговото приложение.

С чл. 381, ал. 8 НПК е уредена възможността, когато престъпленията са извършени в идеална или реална съвкупност, т.н. множество престъпления, в производството по сключване на споразумение да се прилагат разпоредбите на чл. 23 и 25 НК.

Това разрешение, продиктувано от съображения за процесуална икономия обаче, не държи сметка за основната характеристика на споразумението, включваща признанието на вина от подсъдимия в извършването на престъплението, за което е обвинен. Това признание на подсъдимия се компенсира с предоставените му значителни по интензивност правомощия да влияе върху определяне на вида и размера на наказанието. Нещо повече, в полза на подсъдимия с чл. 381, ал. 4 НПК е предвидена възможността за прилагането на чл. 55 НК при определяне на наказанието и без да са налице изключителни или многобройни смекчаващи отговорността обстоятелства. Също по силата на закона, (чл. 383, ал. 3 НПК), когато споразумението е за деяние, извършено при условията на чл. 68, ал. 2 НК, отложеното наказание не се изпълнява. При така възприетата линия на предоставяне на привилегии на подсъдимия, с противоположно действие е нормата на чл. 24 НК, според която съдът може да увеличи определеното общо най-тежко наказание до една втора, в случаите когато наложените наказания са от един и същ вид, при ограниченията по отношение на размера, предвидени в закона. Прилагането на чл. 24 НК е възможно само при хипотезите, очертани в чл. 23 и чл. 25 НК. Включването на двете разпоредби в задължителния предмет на споразумението, с оглед гарантиране на по-леки по вид и размер наказания на подсъдимия, изключва възможността за прилагането на чл. 24 НК в производството по споразумение, дори в случаите, когато е очевидно, че са налице предпоставките за увеличаване на определеното общо наказание. На практика, въведеното изискване за групиране на наказанията, като част от предмета на споразумението, не доведе до ускоряване на процеса. Данните от съдебната практика показват, че основна част от нарушенията на материалния закон се допускат именно в дейността по определяне на общо наказание при множество престъпления. Обикновено за подсъдими с висока криминална активност и множество осъждания липсват пълни данни за постановените присъди, което не позволява дейността по определяне на наказанието да приключи в производството по сключване на споразумението и се налага образуване на следващо производство по чл. 306, ал. 1, т. 1 НК за определяне на общото наказание. Освен това, по делата, по които са налице условията на чл. 25 НК, множеството присъди за множество престъпления, част от които са в съотношение

на рецидив, предизвикват значителни усложнения при определяне на наказанието, както по отношение на общото, така и при определяне на съотношенията между съвкупностите, респ. избора на най-благоприятната от тях, което на свой ред води до нарушения на закона и последваща намеса, предимно от страна на Главния прокурор за отстраняване на нарушенията по реда на възобновяване на наказателното дело. Очевидно и в тези случаи не може да става въпрос за ускорено приключване на производството по реда на глава двадесет и девета. Включването на разпоредбите на чл. 23, 25 НК в предмета на споразумението не държи сметка и за това, че дадените с тях разрешения са *ex lege* и изключват каквато и да е възможност за друго разрешение по реда на споразумяването между страните, подсъдим-прокурор, различно от нормативното предписание, по въпросите за определяне на общо наказание при множество престъпления, включително и в случаите, когато с множество присъди подсъдимият е осъден за множество престъпления. Нещо повече, прилагането на чл. 24 НК изисква задължителна съдебна преценка с оглед критериите по чл. 36 и 54 НК, каквато понастоящем се извършва при постановяването на присъдата или определението по чл. 306, ал. 1, т. 1 НПК.

Законосъобразното и справедливо разрешение на тези проблеми, породени от действащата норма на чл. 381, ал. 8 НПК изисква, когато споразумението обхваща множество престъпления, извършени в идеална или реална съвкупност, т.е. при наличието на хипотезата уредена в чл. 23 НК, предметът на споразумението да обхване само дейността на страните по определяне на наказание за всяко от престъпленията и общото, което подлежи на изтърпяване. След като одобри споразумението, съдът служебно в производството по чл. 306, ал. 1, т. 1 НПК ще може да се произнесе по въпроса за определяне на общото наказание, включително в случаите на чл. 25 НК и евентуалното прилагане на чл. 24 НК.

Със законопроекта се предлага и промяна във връзка със задочното производство.

Правото на всеки гражданин на справедлив процес е установено с чл. 6, т. 1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКЗПЧОС), гарантиращ правото на гражданите на справедлив съдебен процес. Решаващо значение за гарантиране на това право има изискването обвиняемият или подсъдимият да бъде уведомяван за извършването на действията по разследването, а в съдебната фаза - за датата на заседанието, за да може лично да упражни правото си на защита със съдържанието, което му предоставя чл. 55 НПК. С изменението на чл. 254, ал. 4 НПК нормативно бе уредено

задължението на съда, освен връчване на обвинителните книжа, да връчва на подсъдимия и съобщение, с което да бъде уведомяван за възможността делото да се разгледа в негово отсъствие, когато неявяването му в съдебно заседание се дължи на причини, изчерпателно посочени в чл. 269, ал. 3 НПК. Неизпълнението от страна на съда на задължението за информираност на подсъдимия за последиците от неявяването му в съдебно заседание, води до отмяна на постановената в задочното производство присъда и възобновяване на наказателното дело.

Прегледът на съдебната практика по прилагането на чл. 254, ал. 4 НПК, сочи на тенденция за невъзможност съдът да изпълнява задължението си да информира подсъдимият за последиците от неявяването му в съдебно заседание. Основната причина за това е свързана с поведението на подсъдимия. След като делото постъпи с обвинителен акт в съда, той напуска адреса, който е известен от досъдебното производство, заминава в чужбина или взема други мерки, за да осуети изпълнението на връчването на съобщението по чл. 254, ал. 4 НПК. Съдът е принуден да разгледа делото и постанови присъда в задочно производство и когато се предприемат действия по привеждане на присъдата в изпълнение, респ. задържане на подсъдимия следва искане за възобновяване на наказателното производство, поради неизпълнение на задължението по чл. 254, ал. 4 НПК, за уведомяването му относно последиците от неявяването. В тези случаи за Върховния касационен съд не съществува друго разрешение, освен да възобнови наказателното дело.

Затова с предложеното изменение на чл. 423, ал. 1 НПК се цели да бъде ограничена възможността на подсъдимия да злоупотребява с правото да бъде информиран, като ясно се разграничават хипотезите, при които съдът е положил усилия, извършвайки действия по издирване на подсъдимия, за да му връчи книгата по чл. 254, ал. 4 НПК, но това е било невъзможно по причина, че той се е укрил, от случаите, при които след изпълнението на процедурата, когато вече е уведомен за предстоящото съдебно заседание, подсъдимият не се явява по причини, които са неуважителни. С предложеното изменение се прави и ясното разграничение от случаите при които, поради допуснато от съдът нарушение подсъдимият не е бил информиран за предстоящото съдебно заседание по делото.

Вносител: